

افای‌تی‌اف راه نجات؟!

❏ یکی از سوالات رضا پرستارخرمی تحلیلگر مسائل سیاسی افای‌تی‌اف به تصویب این لوایح در مجمع مطرح می‌شود، این است که آیا استانداردهای آن در شبکه مالی جهانی نافذ است و چاره‌ای جز اجرای خواسته‌های گروه ویژه اقدام مالی نیست؟

در ابتدا هم می‌توان گفت بله و هم می‌توان گفت خیر. به این صورت‌که افای‌تی‌اف در جایی نافذ است که شبکه مالی آمریکا در آنجا حاکم باشد. به این دلیل‌که استانداردهای گروه ویژه اقدام‌های در راستای سیاست‌های امنیتی- مالی ایالات متحده طراحی و توسعه یافته‌است. به عنوان مثال پس از این‌که افای‌تی‌اف در مهرماه امسال اصلاحات جدیدی در توصیه‌یک و دو با هدف مقابله با تأمین مالی اشاعه اعمال کرد، وزارت خزانه‌داری آمریکا طی بیانیه‌ای اعلام کرد این تغییرات به خواسته گروه جی-۲۰ در ژوئن ۲۰۱۹ انجام شده‌است. در قسمتی از این بیانیه عنوان شده‌است: «با این اصلاحیات جدید در استانداردهای افای‌تی‌اف، قلمروها در سراسر جهان، موسسات مالی و دیگر موسسات تحت پوشش خود را با توجه به ریسک تأمین مالی اشاعه با اطلاعاتی هدفمند مسلح می‌کنند تا بتوانند برای شناسایی شرکت‌های پوششی و دیگر افراد یا نهادهایی‌که به نیابت از افراد تحریم شده اقدام می‌کنند، مورد استفاده قرار بگیرد». این به معنای آن است که استانداردهای این کارگروه دقیقاً همسو با سیاست‌های تحریمی آمریکا و سازمان ملل دنبال می‌شود و راه‌های دور زدن تحریم‌ها توسط ایران را مورد هدف قرار داده‌است. لذا با در نظر گرفتن مشکلات عدیده از جمله افشا شدن راه‌های دور زدن تحریم‌ها توسط ایران که پیوستن به این معاهده برای ایران به بار می‌آورد، آیا نمی‌توان از خیر پیوستن به نظام دلاری دنیا گذشت و به دنبال یک راه جایگزین مناسب‌تر برای ایجاد کانال مالی با کشورهای مختلف با توجه به اقتضات کشور بود؟

❏ روند افول دلار به عنوان ارز بین‌المللی با تحریم دلاری ایران

پس از اوج گرفتن تحریم‌های دلاری آمریکا علیه ایران و سایر کشورها، کشورهای بزرگ نظیر چین و روسیه با در نظر گرفتن خطرات پیرامون این موضوع که دلار به عنوان یک ابزار در دست وزارت خزانه‌داری آمریکا می‌تواند تهدیدی علیه امنیت ملی آنها باشد، به دنبال راه‌حل‌های مختلف در جهت کاهش تهدیدات این‌چنینی برآمدند و سعی کردند در برابر این ابزار تهدیدآمیز برای کشور خود مصونیت ایجاد کنند.

❏ کاهش وابستگی به نظام دلاری، چگونه؟

با توجه به تجربه کاهش وابستگی مبادلات بانکی دلاری از سوی دو کشور چین و روسیه، می‌توان دریافت که دستیابی به چنین هدفی به هیچ وجه دور از دسترس نخواهد بود. یکی از راه‌حل‌های کنار گذاشتن دلار از مبادلات مالی، انعقاد پیمان‌های پولی دوجانبه یا چندجانبه است. چین به عنوان یک قطب اقتصادی در دنیا تاکنون با بیش از ۵۰ کشور پیمان پولی دوجانبه و چندجانبه منعقد کرده‌است و این‌گونه به طور قابل توجهی وابستگی خود را به نظام دلاری کاهش داده‌است.

❏ جایگزینی مناسب

از آن‌جاکه صادرات به ۲۸ کشور اروپایی از صادرات ایران به افغانستان که در همسایگی ما قرار دارد نیز کمتر است، می‌توان دریافت چقدر روابط مالی ما با کشورهای همسایه می‌تواند در اقتصاد داخلی تأثیرگذار باشد. با توجه به این‌که حدود ۳۰ درصد تجارت بین‌المللی ایران با کشور چین در حال انجام است و روند رو به افول دلار به عنوان یک ارز بین‌المللی و تمایل کشورهای بزرگ دنیا به کنار گذاشتن این ارز و تکیه بر ارزهای داخلی خود، پیمان‌های پولی می‌توانند جایگزینی مناسب و بدون دردسر برای برقراری ارتباطات مالی کشور باشند؛ لذا با انعقاد پیمان‌های پولی دو یا چندجانبه با کشورهایی که بیشترین درگیری را با اقتصاد ایران دارند، می‌توان مشکل کانال‌های مالی فی مابین راتا حد قابل قبولی رفع کرد.❏

خامنه‌ای در پیامی درگذشت حجه‌الاسلام والمسلمین جلالی خمینی را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است: بسمه تعالی

پیام تسلیت رهبر انقلاب در پی درگذشت حجت‌الاسلام جلالی خمینی

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در پیامی درگذشت حجه‌الاسلام والمسلمین جلالی خمینی را تسلیت گفتند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسمه تعالی

رئیس دستگاه قضا ضمن بازدید از کارخانه‌های بزرگ «صنایع پوشش ایران» و «رشت الکتریک» دستور پیگیری تخلفات واگذاری آنها را صادر کرد

شمارش معکوس برای احیای ۲ غول صنعتی گیلان

محمدحسین علی‌اکبری اقتصاد

❏ در جریان سفر حجت‌الاسلام ابراهیم رئیسی، رئیس قوه قضاییه به استان گیلان مباحث مختلفی مطرح شد اما بازدید از دو متروکه‌ای که قبلاً نامشان کارخانه بود و در آنجا تولید رونق داشت باعث شد تا مشکلات این استان بیشتر خودش را نشان دهد. کارخانه‌های معروف به رشت الکتریک و پوشش ایران که طی روزهای گذشته بسیار در فضای مجازی به آن پرداخته شد. این کارخانه‌ها اواخر دولت هشتم در سال ۸۳ در فهرست واگذاری قرار گرفت و با شرایط ویژه به خریداران رسید اما به دلیل عدم صلاحیت خریداران پس از مدتی فعالیت آنها متوقف و اموال و دستگاه‌ها به فروش رفت. بیش از ۱۶ سال از زمان واگذاری این کارخانه‌ها می‌گذرد اما آنچه از تولید آنها باقی مانده تلی از خاک است. کارخانه‌هایی که روزی نئکین استان گیلان بودند اکنون به یک خرابه تبدیل شده و نامی از تولید دیگر ندارند. حالا قوه قضاییه با ورود به مساله کارخانه‌های پوشش ایران و رشت الکتریک قصد دارد دوباره تولید را به این منطقه و کارخانجات متروکه بازگرداند. جام جم درباره چگونگی واگذاری و حال و روز این کارخانجات از ابتدا تا امروز گزارشی تهیه کرده که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

قانون خصوصی‌سازی در خرداد ۸۴ توسط مقام معظم رهبری به دولت وقت ابلاغ شد و بر اساس این قانون دولت موظف بود نسبت به واگذاری بخشی از تصدی خود به بخش خصوصی اقدامات لازم را انجام دهد. این در حالی بود که در سال ۸۰ مجلس ششم مصوب کرده بود سازمان خصوصی‌سازی برای نظارت بر واگذاری اموال دولتی باید تشکیل شود که در همان سال نیز تأسیس شد. نمایندگان مجلس با این محور که همه واگذاری‌ها باید توسط یک سازمان انجام شود به تأسیس سازمان خصوصی‌سازی رای دادند اما این موضوع مغفول ماند که اختیار فروش همه سهام در همه سطوح باید از طریق این سازمان انجام شود و شرکت‌های دولتی این اختیار را خواهند داشت، سهامی که مستقیماً مربوط به دولت نیست و متعلق به شرکت یا سازمان و دستگاه دولتی است مستقیماً واگذار شود و هنوز این موضوع در حال انجام است. تا قبل از تأسیس سازمان خصوصی‌سازی وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های مختلف برای واگذاری مستقیماً اقدام می‌کردند اما با تأسیس این سازمان واگذاری سهام شرکت‌های دولتی وارد مسیر جدیدی شد. اواخر دولت هشتم واگذاری‌های پر سر و صدا انجام می‌شود که نتیجه آنها تعطیلی دو کارخانه بزرگ در استان گیلان است. داستان سریالی و ترازیک خصوصی‌سازی‌های بی‌ضابطه را این بار باید در جغرافیای استان گیلان و در زمانی حوالی سال‌های ۸۲ و ۸۴ دنبال کرد. روایتی تلخ از روزهای سیاه دو کارخانه بسیار مهم در رشت؛ صنایع پوشش ایران و رشت

معظم‌له پس از انقلاب بودند و نمونه‌ای از یک روحانی فعال و پر نشاط محسوب می‌شدند. از خداوند رحمت و مغفرت و رضوان برای ایشان مسالت می‌کنم.

سیدعلی خامنه‌ای/۱۶ بهمن ۱۳۹۹

شدن ارزش واقعی فعالیت این کارخانه و تأثیرات مخرب اجتماعی بیکار شدن بیش از ۳۰۰ کارگر مقامات استان را به فکر پیگیری جدی‌تر موضوع انداخت و طی چند سال گذشته اعلام شد که ایران پوشش به شرکت آتیه سازان دماوند واگذار شده است. بانک صنعت و معدن مالک ۶۵ درصد شرکت سرمایه‌گذاری آتیه دماوند است.

❏ دستگاه‌هایی که از زیر خاک بیرون کشیده شد

دستگاه‌هایی که با همت کارگران رشتی از زیر آوار خارج شدند در سال ۸۲ از سونیس وارد کشور شده بود اما از همان زمان بدون استفاده باقی‌مانده است. هرچند این دستگاه‌ها در کارخانه صنایع پوشش به کار نیامد و کارگری پشت آن کار نکرد اما قرار است که این ۵۷۰ صندوق که یک خط کامل را شامل می‌شود برای تولید نخ‌های ریسندگی به کارخانه خاور رشت منتقل شود.

❏ آنچه گذشت

کارخانه پوشش ایران پیش از انقلاب اسلامی سال ۵۲ توسط محمدتقی برخوردار در شهر رشت استان گیلان کار خود را آغاز می‌کند. کارخانه‌ای با وسعت ۸۵ هکتار که در زمینه تولید انواع نخ، پارچه و حوله فعالیت داشت و در

امروز صرفاً زمینی است با سوله‌های تخریب شده و ماشین آلاتی که دیگر شبیه آهن قراضه هستند و کارگرانی بیکار شده که با چشم حسرت به سال‌های شکوفایی و رونق قبلی نظاره می‌کنند. خصوصی‌سازی که می‌توانست دوی درد اقتصاد ایران باشد وقتی اشتباه و بد اجرا شود بافته‌های سالیان سال یکی از قطب‌های اصلی نساجی کشور را پنبه می‌کند و آن را به ویرانه‌ای حسرت‌انگیز پیش چشم مردم منطقه تبدیل کرده است!

❏ بلاتکلیفی کارگران بیکار شده

کارگران قدیمی این کارخانه می‌گویند این مشکل ریشه در انتخاب اشتباه برای خصوصی‌سازی دارد. آن‌ها معتقدند وقتی شخصی برای واگذاری انتخاب شده است که دلش برای کارگر و اشتغال‌زایی در استان نمی‌سوزد و بیشتر چشم به زمین برجای مانده دارد طبیعتاً شاهد این مشکلات هستیم. شاهد این مدعا هم خروج دومرحله‌ای ۱۳۰۰ کانتنر تجهیزات در دوره مدیریت شرکت تی‌تیس‌کیش به مدیریت صمدی از کارخانه ایران پوشش بود؛ که اگر مخالفت کارگران و درگیری با صاحب وقت نبود باید این مقدار بیشتر می‌شد. بهانه اصلی مدیریت وقت نیز خسارات به کارخانه در برف سال ۸۳ بود. بعد از اعتراضات مختلف کارگران در استان و آشکار

رئییسی: خصوصی‌سازی با ویران کردن سرمایه تفاوت دارد

رفته است.❏ رئیس دستگاه قضا ضمن این‌که وعده داد هرچه سریع‌تر با همت مسؤولان این کارخانه همه موانع از جمله موانع حقوقی و قضایی برطرف شوند گفت: «حتی یک روز هم نباید توقفی صورت بگیرد. کسانی که در آسیب رساندن به کارخانه نقش داشتند تحت تعقیب قرار گیرند و باید تولید در این کارخانه مجدداً احیا شود و رونق بگیرد.❏ وی سازمان بازرسی کل کشور را مامور نظارت بر اجرای مصوبات سفر به استان گیلان به خصوص در زمینه احیای کارخانه‌های این استان کرد و خطاب به رئیس سازمان بازرسی کل کشور که در جلسه شورای اداری استان گیلان حاضر بود گفت که در انجام نظارت‌های سفر به گیلان یک روز هم تأخیر ایجاد نشود.

رئیس قوه قضاییه ضمن تأکید بر لزوم هرچه سریع‌تر احیای کارخانه صنایع پوشش ایران گفت: «حتماً باید این کارخانه به وضعیت سابق خود بلکه بهتر از سابقش بازگردد و زمینه این موضوع کاملاً فراهم است؛ دستگاه‌هایی در محل کارخانه آماده به کارگیری شدن بودند و سوله‌ها باید سریعاً برپا شوند.❏

رئییسی در مورد رشت الکتریک گفت:

بسیار تأسف‌آور است و شاهد هستیم که از این کارخانه فقط یک اسم باقی مانده و مشخص است که کارخانه صنایع پوشش ایران به خاطر یک حرکت عمدی به چنین وضعیتی دچار شده است. از برقی که در سال ۸۳ در استان گیلان آمد، سوءاستفاده صورت گرفت و عده‌ای به ویران کردن کارخانه پوشش که ثروت ملی است، اقدام کردند.❏ رئیس دستگاه قضا با بیان این‌که یک فاجعه بزرگ نسبت به اموال عمومی و بیت‌المال رخ داده و عده‌ای به خاطر سودجویی و منفعت، یک مرکز بزرگ تولیدی را به این روز درآورده اند، گفت: «مساله برف نبود چرا که اگر سنگ هم از آسمان می‌بارید، وضعیت کارخانه صنایع پوشش ایران نباید به این روز می‌افتاد. سودجویان این کارخانه را تخریب کردند تا از زمین آن سوءاستفاده کنند.❏

حجت‌الاسلام رئیسی همچنین گفت: «تا امروز بازدیدهای زیادی از کارخانه‌های سراسر کشور داشته‌ایم، اما وضعی که در کارخانه صنایع پوشش ایران مشاهده کردیم بسیار عجیب است و گویی یک جنگ و فاجعه در اینجا اتفاق افتاده و ثروت ملی به تاراج

این روزها و در حالی‌که حساسیت جامعه و رسانه‌های کشور در خصوص سرنوشت نئکین‌های ارزشمند تولید این مرز و بوم که یکی پس از دیگری گرفتار بلاتاق بی‌تدبیری‌ها شده‌اند زیاد شده، امید برای احیا و بازگشت آنها به تولید و نشاط هم سیر صعودی دارد. آنچه در ماشین‌سازی تبریز، کشت و صنعت مغان، سیلان پارچه، تراورس یا برخی مجموعه‌های تولیدی مهم دیگر کشور رقم خورد، این بار می‌تواند در مورد اصنای پوشش ایران» و «رشت الکتریک» اتفاق بیفتد، رخدادی که در آستانه سفر استانی رئیس دستگاه قضا به گیلان دور از انتظار نیست.

حجت‌الاسلام رئیسی در جریان سفر استانی خود به گیلان از دو کارخانه رشت الکتریک و پوشش ایران بازدید کرد. بازدیدی که البته نه کارگری در آن حضور داشت و نه جایی به نام کارخانه. رئیسی واگذاری‌های بی‌ضابطه به بخش خصوصی را از جمله مشکلات واحدهای صنعتی و کارخانجات استان گیلان طی سال‌های گذشته دانست و معتقد کرده‌است و این‌گونه به طور قابل توجهی صنایع پوشش ایران رخ داده

